

Inhoudelijke verantwoording peutervoorzieningen 2025

Inleiding

Voor u ligt de inhoudelijke verantwoording voor de peutervoorzieningen in Tilburg die onderdeel waren van Kinderstad in 2025. Kinderstad is een organisatie van maatschappelijke kinderopvang en openbaar onderwijs voor kinderen van 0-13 jaar. Met één gedeelde ambitie bouwen we samen aan de toekomst. We bieden een doorlopende ontwikkellijn vanuit één pedagogische en didactische visie. Zo geven we alle kinderen van baby tot puber, een stevige basis voor hun toekomst.

We geloven dat ieder kind alles kan leren. Onze professionals maken daarin het verschil door kinderen optimaal te begeleiden en alle mogelijkheden te bieden. We gaan elke dag voor kwaliteit: samen halen we het beste uit onszelf en alle kinderen. We zorgen voor een veilige speel- en leeromgeving waarin we kinderen vanuit gelijke kansen voorbereiden op de samenleving van morgen.

Pedagogische visie

Binnen een peutervoorziening staan plezier in spel en het ontmoeten van leeftijdsgenoten centraal. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen contact maken met andere volwassenen en kinderen. In een peutervoorziening krijgen kinderen alle ruimte om zich sociale vaardigheden eigen te maken, waarna ze trots zijn op wat ze geleerd hebben en kunnen. We stimuleren gericht de ontwikkeling van de peuters op allerlei gebieden: beweging, expressie, taal, voelen, luisteren etc.

Naast het leren van volwassenen en andere kinderen wordt op een peutervoorziening een leerrijke omgeving aangeboden. De inrichting en het interieur fungeren als de derde pedagoog.

Pedagogisch werkplan op locatie

Kinderstad hanteert een algemeen pedagogisch beleidsplan. Aanvullend hierop heeft ieder kindercentrum (of zelfstandige peutervoorziening) een eigen pedagogisch werkplan, waarin bijvoorbeeld het dagprogramma en ouderbetrokkenheid zijn omschreven. We nemen als uitgangspunten de vier basisdoelen van de Wet Kinderopvang:

1. Samenwerking met ouders
2. Bieden van emotionele veiligheid
3. Overdragen van waarden en normen
4. Verwerven van sociale en persoonlijke competenties

VVE: Voor- en Vroegschoolse educatie

In 2025 konden Tilburgse peuters tussen de 2 en 4 jaar terecht bij een van de peutervoorzieningen van Kinderstad. Ieder kind in Tilburg kon in 2025 in principe maximaal twee dagdelen van 5,5 uur per week naar een peutervoorziening. Alleen zogenaamde doelgroepkinderen konden voor één extra (volledig gesubsidieerd) dagdeel van 5,5 uur terecht op een peutervoorziening. Onder doelgroepkinderen verstaan we kinderen waarbij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) een indicatie heeft afgegeven. Door het aanbieden van één extra dagdeel op een peutervoorziening krijgen deze kinderen extra ondersteuning. Er hebben in 2025 geen wijzigingen plaatsgevonden in vergelijking met het aanvraagformulier 2026.

Ieder kind heeft recht op gelijke kansen om zich te ontwikkelen en een goede voorbereiding te krijgen op de basisschool. Kinderstad vindt het belangrijk dat alle kinderen uit een wijk samen spelend kunnen leren, ongeacht hun achtergrond. De peutervoorzieningen van Kinderstad zijn gelegen in vrijwel alle wijken in Tilburg. Op de locaties wordt intensief samengewerkt met basisscholen en andere samenwerkingspartners in de wijk.

Conform de kwaliteitseisen van de gemeente Tilburg wordt op alle Tilburgse peutervoorzieningen van Kinderstad gewerkt met een van de NJI-erkend VVE methode. Bij Kinderstad werken alle peutervoorzieningen met de methode Startblokken. Deze methode sluit goed aan bij de pedagogische visie van Kinderstad. Vanuit het werken met Startblokken sluiten thema's aan bij de beleveniswereld van kinderen van 2-4 jaar en wordt er gebruik gemaakt van echte materialen in het spel. Sommige peutervoorzieningen hebben in het verleden met een andere VVE methode gewerkt. Ook in 2025 is

er aandacht geweest voor de verdere verdieping van Startblokken en heeft in dat kader scholing plaatsgevonden.

Iedere locatie heeft een borgdocument VVE. Dit document geeft achtergrondinformatie en beschrijft hoe de locatie het programma Startblokken toepast. Voor het beschrijven van onze werkwijze in dit borgdocument sluiten we aan bij de eisen van de Onderwijsinspectie ten aanzien van VE. Het borgdocument wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

Thema's en de daaraan gerelateerde onderwerpen worden met een afvaardiging van het team voorbereid. Zij brainstormen samen over het onderwerp, zij bepalen de (tussen)doelen vanuit de diverse ontwikkelingsdomeinen uit KIJK!0-7, zij zoeken activiteiten die we hierbij kunnen inzetten en zoeken activiteiten en materialen om speelplekken te creëren en aan te kleden zodat we onze doelen kunnen behalen.

Het ontwikkelingsniveau van de groep is bepalend voor de ontwikkelingsdoelen die we willen stimuleren. Dit ontwikkelingsniveau kunnen we bepalen aan de hand van een groepsregistratie en/of de individuele registraties uit KIJK!0-7.

Het thema kan worden beschreven en uitgewerkt in het webmodel van HOREB. De daadwerkelijke keuze en invulling van het verloop van het thema wordt bepaald door de kinderen aan de hand van wat kinderen laten zien en horen.

Na het thema is er een evaluatie. We reflecteren op het thema en de behaalde doelen en de rol van de pedagogisch professional. Vanuit de evaluatie stellen we onze plannen bij. Op deze manier werken we aan de pedagogische en didactische kwaliteit en is de kwaliteitscirkel rond.

Professionalisering

Nieuwe medewerkers die nog niet beschikken over een VVE-certificaat zijn in 2025 geschoold in de methode Startblokken, middels een training die bestaat uit 12 dagdelen. Daarnaast beschikken alle pedagogisch professionals die ingezet worden op de peutervoorziening over taalniveau 3F (lezen en spreken). Om de kwaliteit van de VVE te waarborgen heeft iedere peutervoorziening een scholingsplan. In het scholingsplan is opgenomen welke scholing en deskundigheidsbevordering er plaatsvindt. Voor enkele verplichte scholingen wordt daarbij gebruik gemaakt van het aanbod op de Ontwikkelacademie. Enkele voorbeelden van scholing en deskundigheidsbevordering die in 2025 hebben plaatsgevonden zijn: scholing in een VVE methode of bijeenkomsten in het kader van "Op weg naar Startblokken", meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, KIJK!0-7 jaar, Gezonde coach. Opbrengstgericht werken en ouderbetrokkenheid zijn ook vaste onderdelen in de VVE scholing en verdieping.

Voor pedagogisch professionals hebben we in 2025 in kader van de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling scholing aangeboden gericht op Route 1, Route 2, en Route 3.

Een aantal locaties hebben en scholing Loose Parts gevolgd. Hierbij ligt de aandacht op materialen zonder vast doel, waarbij kinderen kunnen combineren en creativiteit, verbeelding en probleemoplossend vermogen wordt gestimuleerd, wat weer aansluit bij de VVE methode Startblokken.

Ook is er in 2025 weer veel aandacht geweest voor de inrichting van de verschillende speelplekken met passend speelgoed. Hierin hebben de pedagogisch coaches een belangrijke rol

In 2025 is er op alle VVE groepen extra aandacht geweest voor Gezonde Kinderopvang, bijvoorbeeld door mee te doen aan de peuter vierdaagse en activiteiten in samenwerking met JOGG. Op alle locaties is er aandacht voor gezonde voeding.

Observeren van peuters

Op de peutervoorzieningen worden peuters regelmatig geobserveerd om te weten te komen of ze zich prettig en veilig voelen en om in beeld te krijgen hoe ze zich ontwikkelen. Alle peutervoorzieningen van Kinderstad werken met het kind volgsysteem KIJK! 0-7 jaar. De

pedagogisch professionals bespreken hun bevindingen in een jaarlijks oudergesprek. Veel basisscholen werken met KIJK! 07 jaar en ook andere kind volgsystemen die op de basisschool gebruikt worden sluiten goed aan op KIJK!.

Samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van hun kind. Op alle peutervoorzieningen worden mogelijkheden geboden voor ouders om mee te denken en mee te doen, omdat een goede samenwerking met ouders het kind ten goede komt. Op een peutervoorziening wordt vaak de basis gelegd voor Ouderbetrokkenheid. Voor veel ouders is het een spannend moment als hun kind voor het eerst naar een peutervoorziening gaat. De peutervoorzieningen hebben daarom een belangrijke rol om ouders vertrouwen te geven en er samen met de ouders voor te zorgen dat een kind zich prettig voelt en goed kan ontwikkelen. Een peutervoorziening is een laagdrempelige vorm van opvang dicht bij huis.

Ouderbetrokkenheid is een onderdeel van VVE. Het locatiegerichte ouderbeleid is onderdeel van het pedagogisch werkplan en het borgdocument VVE van iedere locatie. Ieder jaar wordt het borgdocument VVE (en daarmee de ouderanalyse) geëvalueerd. Daarin zien we bij enkele locaties wat veranderingen als het gaat om meer anderstalige ouders, veel armoede in de wijk, soms ook wel meer verhuizingen. Bijvoorbeeld van het centrum naar de Reeshof omdat de woningen daar groter en betaalbaar zijn. We zijn vanuit verschillende wijken ook wel verhuizingen naar de dorpen.

Samen met ouders wordt dit op de peutervoorzieningen op verschillende manieren vorm gegeven. In 2025 hebben hiertoe verschillende activiteiten plaats gevonden. Zo is er voorlichtingsmateriaal uitgereikt om ouders goed te kunnen informeren over een peutervoorziening en VVE en zijn er extra materialen aangeschaft om ook thuis samen met hun kind met de VVE-thema's bezig te kunnen zijn.

Rondom de thema's vinden er ouderactiviteiten plaats. De deelname hieraan is wisselend per peutervoorziening. Soms sluit een koffieochtend beter bij de ouders, op een andere locatie is dat een lentefeest. De peutervoorzieningen proberen daar op basis van evaluatie en kennis van de doelgroep ouders iedere keer weer passende vormen te vinden.

Op de website van Kinderstad zijn in de rekentool ook de kosten voor de peuteropvang (en het tarief met subsidie van de gemeente Tilburg) opgenomen, zodat ouders weten wat ze maandelijks gaan betalen. Ook is in 2025 de website van Kinderstad nog verder aangepast, waardoor informatie voor ouders steeds beter toegankelijk wordt.

Individuele contacten met ouders

Voorafgaande aan de plaatsing op de peutervoorziening voeren ouders een individueel gesprek met de pedagogisch professional (mentor van het kind) van de peutervoorziening. Er worden zaken rond het kind besproken en er worden afspraken gemaakt over de wenperiode. Ouders krijgen schriftelijke informatie over de locatie en de ouderactiviteiten. Over het algemeen vindt er na de wenperiode een kort gesprek plaats tussen de ouders en de pedagogisch professional (mentor). Veel ouders maken gebruik van het moment van het brengen of halen van hun kind om met de pedagogisch professional te praten. Is er meer tijd nodig om iets te bespreken, dan wordt er een aparte afspraak gemaakt. Alle ouders hebben toegang tot de Ouderapp van Kidsadmin. In deze handige app worden ouders op de hoogte gehouden van wat hun kind onderneemt bij de peutervoorziening. Daarnaast kunnen ouders ook praktische zaken regelen via deze app.

Gedurende het hele jaar worden kinderen geobserveerd door pedagogisch professionals van de betreffende groep. Minimaal 1x per jaar krijgen ouders een uitnodiging voor een oudergesprek, waarbij de ontwikkeling van hun kind wordt besproken. Ter voorbereiding op dit gesprek is er in 2025 gebruik gemaakt van de observaties en registraties in KIJK! 0-7 jaar. Het overdrachtsformulier in KIJK! 0-7 jaar wordt als overdrachtsformulier gebruikt voor alle kinderen op de voorschoolse voorzieningen als overdracht naar de basisschool. Ook wordt dit besproken met de ouders. Voor de peuters met een zogenaamde doelgroep indicatie vinden er vaker individuele oudergesprekken plaats en is er altijd sprake van een 'warme'overdracht.

Oudercommissie

Het streven is dat alle peutervoorzieningen een eigen oudercommissie hebben. Oudercommissies worden geïnformeerd over de dagelijkse gang van zaken op de locatie, maar ook over de ontwikkeling binnen Kinderstad en hen wordt advies gevraagd op ontwikkelingen binnen een peutervoorziening zoals deze vast zijn gelegd in de Wet Kinderopvang. De oudercommissie vertegenwoordigt de betreffende groep ouders wanneer er vragen, opmerkingen, ideeën en/of klachten zijn. Een groot deel van de peutervoorzieningen hebben daadwerkelijk een oudercommissie. Kinderstad stimuleert ouders actief tot deelname aan oudercommissies. Dit doen we door ouders te informeren bij de intake, maar ook via de nieuwsbrieven per locaties en via de website van de locatie. Op sommige locaties is het echter nog niet gelukt om ouders te vinden om deel te nemen aan de oudercommissie; het blijft tenslotte een vrijwillige keuze van ouders om zich hiervoor al dan niet beschikbaar te stellen.

Activiteiten met ouders

In 2025 hebben verschillende ouderactiviteiten op de peutervoorzieningen plaatsgevonden. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden rond introductie en afsluitingen van thema's en rondom vieringen. Daarbij was aandacht voor uitleg en toelichtingen over de verschillende thema's en informatie voor ouders om thuis activiteiten met hun kind te doen. De fysieke ouderactiviteiten hebben echter een ook belangrijke sociale functie. Ouders ontmoeten en leren van elkaar en delen onderling informatie en ervaring. In april 2025 heeft het jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. We zijn erg trots op de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek. Bij de peuteropvang zien we een algemene score van 8,3 terug. Ouders geven een hoge tevredenheid aan wanneer het gaat om:

- Aandacht voor de ontwikkeling van hun kind
- De mate waarin het kind zich prettig voelt op de peuteropvang
- Het contact met de pedagogisch professionals
- De aanwezigheid van vertrouwde gezichten
- De hygiëne van de locatie
- De openingstijden van de locatie
- Het aanbod van passende activiteiten

We zijn natuurlijk erg trots op dit mooie resultaat

Samenwerking in de buurt

Basisscholen

Alle peutervoorzieningen werken samen met de basisscho(o)l(en) in de wijk. In het kader van de doorgaande lijn is er periodiek (voortgangs-)overleg met de directeur van de basisschool en de directeur van de peutervoorziening en tussen de leerkrachten van de onderbouw en de pedagogisch professionals van de peutervoorziening.

Er vindt overdracht plaats van alle kinderen naar de basisscholen. Bij peuters met een doelgroep indicatie is dit een 'warme'overdracht. Bij alle kinderen wordt minimaal het overdracht formulier in kind volgsysteem KIJK! 0-7 jaar gebruikt. Verder worden er ook activiteiten samen met de basisschool afgestemd en voorbereid, bijvoorbeeld rondom de Kinderboekenweek, voorleesdagen en vieringen. Ook vinden er op de meeste peutervoorzieningen regelmatig peuter-kleuteractiviteiten plaats.

De peutervoorzieningen van Kinderstad werken samen met veel verschillende scholen en peuters stromen ook uit naar veel verschillende scholen. Daar waar sprake is van een kindcentrum is deze samenwerking intensiever met een of twee scholen. Bij een locatie als Lindetuin stromen peuters uit naar wel tien verschillende scholen.

Een knelpunt wat regelmatig terugkomt is dat als ouders aangemeld hebben voor de basisschool, de basisschool al vrij snel een overdracht wil. Dit is dan al voor 3 jaar en 9 maanden. Zeker als de peuter later start op de peutervoorziening is het niet realistisch om de overdracht al in te plannen, omdat de peuter nog volop in ontwikkeling is.

GGD (JGZ) en Toegang

In alle wijken bezoeken de jeugdverpleegkundigen periodiek de peutervoorziening. Ze kunnen op verzoek ook speciale voorlichtingsavonden organiseren voor ouders over bepaalde onderwerpen. Daarnaast hebben we een interne zorgstructuur. Een directeur kan een Intern Kindgericht Overleg (IKO) aanvragen. Dit is een overleg binnen Kinderstad waarin individuele kinderen worden besproken die extra ondersteuning of zorg nodig hebben of waarbij we opvallend gedrag constateren. Sinds 2022 worden binnen de gemeente Tilburg in het kader van 'versterken kinderopvang' intern begeleiders van de GGD ingezet binnen kinderopvanglocaties (waaronder de peutervoorzieningen). Zij ondersteunen pedagogisch professionals en ouders bij kinderen met een ondersteunings- of zorgvraag. Ook hebben alle locaties een vaste jeugdverpleegkundige die periodiek op de locatie langs komt. Daar waar de kinderopvang niet meer passend is voor het kind, wordt dit overgedragen aan de GGD. Het is dan niet altijd duidelijk of er dan verder ondersteuning voor het kind en gezin wordt ingezet.

De gemeente Tilburg heeft haar zorgstructuur vastgesteld onder de naam Toegang. Concreet betekent dit dat we voor concrete ondersteuningsvragen ouders via de jeugdverpleegkundige of de IB'er kinderopvang naar de zorgprofessionals van de Toegang kunnen verwijzen. Op het gebied van kinderen met een extra zorgvraag is samenwerking met ouders en zorgpartners essentieel. Alle locaties van Kinderstad werken samen met de GGD (JGZ), een belangrijke partner wanneer het gaat om preventieve ontwikkelingsgerichte adviezen. Andere partners zijn Contour de Twern (R'Newt), Instituut voor Maatschappelijke Werk (IMW), Kentalis, Bibliotheek en Loket Vroeghulp.

Met de GGD (JGZ) en R'Newt wordt in alle wijken samengewerkt vanuit het project 'Kracht van Preventie', in het kader van verbetering van de toeleiding van de Tilburgs peuters naar de peutervoorzieningen en het VVE aanbod. Door personele wisselingen en uitval in 2025 bij R'newt is het contact in sommige wijken beperkt geweest en hebben activiteiten vanuit Meet & Play niet door kunnen gaan. In andere wijken is de samenwerking juist verbeterd, waardoor ook de verwijzing 'van ouders naar R'newt beter verloopt.

Alle peutervoorzieningen binnen Kinderstad hebben een signalerende rol wanneer het gaat om kinderen met moeilijke thuissituaties vanwege ziekte van ouders, financiële problemen of verwaarlozing en mishandeling. Deze kinderen vragen uitgebreidere zorg, waarbij nauw wordt samengewerkt met zorgpartners.

Aansluitend bij de ambitie van de gemeente Tilburg wordt er vanuit de peutervoorzieningen deelgenomen aan wijkgerichte overleggen. Dat kan zijn in het kader van VVE werkgroepen, in de buurt gebeurt het of integrale locatieplannen. Het proces van samenwerking op wijkniveau verloopt zeer divers. Waar samenwerking in de ene wijk al vanzelfsprekend is, wordt er in andere wijken gebouwd aan een vorm/structuur om die samenwerking vorm te geven.

Inzet van pedagogisch coachen

Op alle geregistreerde VVE locaties binnen Kinderstad in Tilburg zijn in 2025 pedagogisch coaches ingezet op groepen waar peuters van 2 tot 4 jaar zijn opgevangen. De pedagogisch coaches dragen bij aan de verbetering van de kwaliteit van (het dagelijks handelen) van de pedagogisch professionals. Tevens hebben zij een taak in de ondersteuning bij de uitvoering en bewaking van de gestelde VVE-eisen.

De pedagogisch coaches zijn veel op de groepen aanwezig. Hierdoor worden knelpunten in de (taal)ontwikkeling en zorgen m.b.t. kinderen eerder signaleerd en besproken. Er wordt veel coaching on the job gedaan. Dit is een laagdrempelige manier voor pedagogisch professionals om zaken met de pedagogisch coach te bespreken en andersom. De pedagogisch coach begeleidt de pedagogisch professionals in het opstellen van VE doelen en vertaalt deze concreet in het VE aanbod (thema en activiteiten).

Alle pedagogisch coaches zijn opgeleid in video-interactiebegeleiding (Kijk je Rijk). Dit wordt steeds **meer ingezet**, zowel op vraag van pedagogisch professionals als op advies van de pedagogisch coach. Het samen terugkijken van de beelden laat zien wat al goed gaat en geeft inzichten ter

verbetering. De pedagogisch coach is betrokken bij de samenwerking met school (doorgaande ontwikkelijn). De samenwerking en afstemming loopt op de ene locatie beter dan op de andere.

De pedagogisch coachen hebben meerdere locaties. Een goede verdeling van de uren blijft een uitdaging.

Peutermonitor

Kinderstad levert per kwartaal gegevens aan voor de peutermonitor (die ontwikkeld is door InnovatieNul13). Dit instrument wordt gebruikt voor tussentijdse financiële verantwoording.

Integratie

Al onze kinderopvanglocaties zijn in 2025 geregistreerd als VVE-locatie. We vinden het belangrijk dat ouders maximale keuzevrijheid hebben bij het kiezen van een passende voorziening. Ouders kiezen daadwerkelijk ook om gebruik te maken van een VVE-opvang in groepen op een kinderdagverblijf, iets wat in het verleden voor niet-werkende ouders niet tot de mogelijkheden behoorde. Peuters van werkende ouders die al gebruik maken van opvang binnen een kinderdagverblijf hoeven niet naar een andere groep of andere locatie als ze een indicatie krijgen voor een extra dagdeel. Daarom kiezen we als Kinderstad ook bewust voor een VVE aanbod van drie dagdelen van 5,5 uur. Dit model sluit het beste aan om zo geïntegreerd mogelijk VVE aan te bieden. De openingstijden van de peutervoorzieningen zijn verschillend. Daarbij wordt veelal aangesloten bij de wensen van ouders. De VVE dagdelen worden aangeboden tussen 07.30-13.00 uur of onder schooltijden van 08.30-14.00 uur.

Bijkomend voordeel is ook dat ouders die (her-)starten op de arbeidsmarkt niet meer hoeven te kiezen voor aan andere voorziening die de combinatie van arbeid en zorg wel faciliteert.

In 2024 en 2025 zijn er diverse gesprekken gevoerd met de gemeente Tilburg en andere VVE aanbieders in Tilburg. Vanuit Kinderstad hebben we meegedacht over de gevolgen van een verschuiving van de financiering. Inmiddels is het nieuwe Koersplan Inclusieve kinderopvang 2026-2028 vastgesteld. Als Kinderstad ondersteunen we de visie op kansengelijkheid voor alle kinderen en de rol die de peutervoorzieningen daarbij kunnen hebben. Brede toegankelijkheid van alle kinderen is daarbij een voorwaarde. Door de huidige plannen van de overheid ten aanzien van de stelselwijziging voor de kinderopvang worden er eerst tussenstappen gezet. Binnen Kinderstad willen wij inclusief werken en zijn alle kinderen welkom. Als kinderen ondersteuning nodig hebben streven we ernaar om dat binnen de groep te realiseren. Zoals bijvoorbeeld door de inzet van pedagogisch didactisch specialisten. Wij hebben ook in 2025 niet gekozen voor peuteropvang voor kinderen met een zorgvraag in aparte groepen te plaatsen.

Als Kinderstad vinden wij vanuit onze maatschappelijke rol een breed aanbod van geïntegreerde peuteropvang een belangrijk doel. Echter door de veranderende financiering zal dit doel deels ook onder druk komen te staan. Wij blijven graag meedenken bij inhoudelijke gesprekken over de subsidie voor de peutervoorzieningen. Dit geldt zeker ook voor het meedenken in het aanbieden van een passend aanbod voor peuters die een zorgvraag hebben die meer vraagt dan het reguliere VE aanbod.

Plus peutervoorzieningen

We spreken over plus peutervoorzieningen als er sprake is van:

- meer dan 50% peuters met een doelgroep indicatie
- naast de doelgroep indicatie ook meerdere peuters met een complexe ondersteuningsvraag
- veel contact met externe partners
- intensief contact met ouders
- aanpassing nodig in het werken met een VVE programma

Al langere tijd merken we dat er bij een aantal peutervoorzieningen sprake is van een zware belasting van de pedagogisch professionals, terwijl we juist deze groepen willen helpen. Veel kinderen in een groep met een complexe ondersteuningsbehoefte vragen meer en iets anders dan het team vaak kan bieden.

Er is al veel geprobeerd de afgelopen jaren (denk aan: extra scholing, inzet van de pedagogisch coach, tijdelijke verkleining van de groepsgrootte), maar het lukte nog onvoldoende om een evenwichtige personele bezetting te realiseren die aansluit bij de problematiek die speelt bij de kinderen en ouders van deze locatie(s). Daarom hebben we in 2022 besloten om te gaan werken met **een pedagogisch didactisch specialist**. Deze specialist die beschikt over een HBO werk-en denkniveau en met ervaring met kinderen met een ondersteuningsbehoefte, werkt samen met de pedagogisch professional op de groep. Door het aannemen van pedagogisch didactisch specialisten verwachten we beter te kunnen aansluiten bij de behoeften van het kind, de ouders en het team. In 2025 hebben er vier pedagogisch didactisch specialisten gewerkt op de peutergroepen bij kc Rendierhof en peuteropvang Symfonie. Voor het monitoren van de resultaten van de inzet van pedagogisch didactisch specialisten hebben we, naast het gebruik van interne instrumenten, samen met Xpect013 en Mondiaen gesprekken gevoerd met mevrouw Pauline Slot van de UvU over de mogelijkheden van monitoring vanuit wetenschappelijk perspectief. In 2025 heeft er in dit kader een student stage gaan lopen bij de Xpect013, Mondiaen en Kinderstad.

Door de inzet van de pedagogisch didactisch specialist zien we dat kind en ouder/gezin beter in beeld zijn. Er kan beter worden ingeschat of er extra zorg/aandacht nodig is om een kind goed te laten ontwikkelen. Maar dat niet alleen. Door uitgebreider de tijd te kunnen nemen, kunnen we een stap verder gaan door ook het gezin goed in beeld te krijgen en ondersteuning te bieden. Zo wordt er niet alleen tijdens de kinderopvang ondersteuning aan het kind geboden maar proberen we dit samen met partners en het gezin ook daarbuiten voort te zetten. De lijnen zijn korter waardoor er sneller op één lijn gezeten wordt als er sprake is van meerdere betrokkenen. Daarbij zorgt de didactisch specialist er voor dat alle info verwerkt wordt, contacten met alle betrokkenen onderhouden worden en dat gemaakte afspraken en plannen met betrekking tot de aanpak uitgevoerd en nagekomen worden in de pedagogische praktijk. Er is een grotere vertrouwensband met de ouders waardoor de zorgvragen eerder besproken worden en er dus sneller acties uitgezet kunnen worden.

Een voorbeeld van het vroegtijdig signaleren welke extra ondersteuning kinderen nodig hebben, is dat de meerderheid van de kinderen bij aanmelding geen tot nauwelijks gebruikt maakt van (Nederlandse) taal. Extra taalactivering en daarnaast inzet van logopedie draagt bij aan de woordenschat, die wenselijk is bij de start van de basisschool. Wanneer er sprake zou kunnen zijn van een mogelijke taalontwikkeling stoornis (TOS), zorgde vroegtijdig signaleren voor een goede samenwerking met Kentalis en Libra. Kinderen maakten gebruik van een combi-arrangement: driedagen peuteropvang en twee dagen Kentalis. De pedagogisch didactisch specialisten zorgden ervoor dat er in overleg met de afdeling kindplanning verlening aangevraagd werd. Hierdoor hebben we een bijdrage geleverd aan verbetering van de start op de basisschool en de kwaliteit van de warme overdracht.

Meerdere malen bleek dat kinderen die extra ondersteuning nodig hadden die we binnen de reguliere kinderopvang op dit moment nog niet kunnen bieden. Mede door inzet van pedagogisch didactisch specialisten kon dit vroegtijdig begeleid worden, waardoor er passende ondersteuning geboden is aan ouders en het kind. Uiteraard zorgen de pedagogisch didactisch specialisten ook voor verslaglegging van de casussen om de ontwikkeling van de kinderen goed in beeld te krijgen. Daaruit

bleek dat extra individuele ondersteuning nodig is om kinderen de begeleiding te kunnen bieden die zij nodig hebben. Hiervoor zouden we voor komend jaar extra uren in willen zetten, zo kunnen we ieder kind de ondersteuning bieden die het nodig heeft. Dit is opgenomen in de subsidieaanvraag voor 2026.

Ook in 2026 zetten we pedagogisch didactisch specialisten in op de Plusgroepen. De meerwaarde van de inzet van deze functie heeft zich inmiddels bewezen. Vanuit de UvU zal een student in 2026 stage gaan lopen en onderzoek doen naar de effecten van de inzet van de pedagogisch didactisch specialist. Dit onderzoek gaan we als Kinderstad weer samen doen met Xpect013 en Mondiaen.

De subsidie voor de plus peutergroepen bij kc Rendierhof en peuteropvang Symfonie hebben we ook ingezet voor **extra taakuren voor pedagogisch professionals en pedagogisch didactisch specialisten** in hun contacten met ouders. Tijdens de rondleidingen krijgen ouders een beter beeld van onze visie en hoe een dag verloopt op de peutervoorziening. Er is meer ruimte voor intakegesprekken, maar ook na start van de opvang voor individuele gesprekken met ouders over de voortgang van hun kind. Deze extra gesprekken hebben zowel vanuit initiatief van de ouders als vanuit de mentor van het kind plaatsgevonden.

De taalbarrière kan een uitdaging zijn in de contacten met ouders en dan is tijd om echt met ouders in gesprek te gaan van toegevoegde waarde. Vanuit de ouders wordt de extra tijd die er wordt genomen gewaardeerd. Dit geven ouders ook aan in hun contacten met de mentor en/of directeur. Ze waarderen de overdracht, hebben vertrouwen in de pedagogisch professionals en geven aan alles te kunnen bespreken. Dit zijn opvoedingsvragen, maar ook het delen van zorgen over de ontwikkeling van hun kind of hoe het thuis gaat. Ook geven ouders via de wenformulieren die ze na het wengesprek ontvangen aan dat ze meer zicht hebben gekregen op wat het kind krijgt aangeboden op de peuteropvang, waar thema's over gaan en wat ze thuis samen met hun kind kunnen doen.

We zetten de extra taakuren in voor o.a. een inhoudelijk gesprek met ouders over de ontwikkeling van het kind. Dit gesprek voeren we naar aanleiding van signalen die op de peutergroep zichtbaar zijn. Het gaat om onvoldoende tot nauwelijks gebruik maken van taal en de sociaal emotionele ontwikkeling. De kinderen leren spelen en omgaan met andere kinderen. Daarin bieden we begeleiding die bewustwording uitlokt op het eigen handelen. Tijdens de gesprekken met ouders bespreken we hoe we de ontwikkeling kunnen stimuleren binnen de peuteropvang en geven daarbij handvaten hoe ouders thuis een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling. Dit kan zijn in de vorm van aanmelden bij logopedie of contact opnemen met de GGD voor inzet externe ondersteuning.

Het inzet van de taakuren heeft een positief effect op de peutergroepen, doordat er vroegtijdig inzichtelijk wordt gemaakt waar de hulpvraag ligt voor de kinderen, individueel en op groepsniveau. De wekelijkse contacten tussen ouders en pedagogisch didactisch specialisten dragen bij aan een vertrouwensband, waardoor ouders openlijk aangeven of er sprake is van een mogelijke ondersteuningsvraag. Pedagogisch didactisch specialisten kunnen ondersteunen en de gewenste ondersteuning aanvragen binnen het externe netwerk.

Ook voor 2026 willen dit een vervolg geven op de Plusgroepen en hebben we weer een aanvraag gedaan voor de extra taakuren.

Zomerscholen

In de zomervakantie is er vanuit de eigen middelen van de organisatie twee weken extra VE aanbod gerealiseerd voor peuters met een doelgroep indicatie. De peuters hebben twee weken twee dagdelen van 5,5 uur extra kunnen deelnemen aan een VE programma. Op vrijwel alle groepen waren er genoeg peuters en zijn er twee pedagogisch professionals ingezet. De zomerscholen zijn goed bezocht, en bij enkele locaties waren er zelfs meer peuters dan voorafgaand jaar. Dit komt mede door goede voorbereiding, waarbij we tijdig ouders hebben geïnformeerd.

De zomerschool heeft plaatsgevonden bij de locaties: kc Lindetuin, kc Grote Beemd, kc Huibeven, peuteropvang Symfonie en kc Rendierhof. Peuters en ouders die gebruik hebben gemaakt van dit extra aanbod waren heel tevreden. Er extra aandacht geweest voor de betrokkenheid van ouders

door het verstrekken van pakketjes met materialen waarmee ouders in de vakantieperiode zelf activiteiten met hun kind konden doen en door een ouderactiviteit bij afsluiting van het thema van de zomerschool.

Kinderstad biedt de zomerschool al enkele jaren aan en is voornemens deze ook in 2026 weer aan te bieden. De zomerschool levert een bijdrage door twee extra weken een VE programma aan te bieden, waardoor ze niet zes weken dit aanbod moeten missen en door ouders extra handvaten te geven voor (taal)stimulerende activiteiten voor thuis.

Tilburg, 19 januari 2026

Huub Dekkers, College van Bestuur Kinderstad